

अतिग्रह (von ग्रह् mit अति) m. 1) ein übermächtiger Greifer, Fasser Bṛh. Âr. Up. 3, 2, 1. 9; vgl. अतिग्रह. — 2) das Ueberflügeln, Uebertreffen P. 5, 4, 46.

अतिग्रह (von ग्रह् + अति) m. = अतिग्रह 1. Den 8 Graha's: प्राण, वाच्, बिष्ठा, चतुस्, श्रोत्र, मनस्, कृत्वा und त्वच् entsprechen die 8 Âti-grāha's: अग्रान, नामन्, रस, रूप, शब्द, काम, कर्मन् und स्पर्श Bṛh. Âr. Up. 3, 2, 2—9.

अतिग्राह्य (von ग्रह् mit अति) adj. mit Ergänzung von ग्रह्, *haustus insuper hauriendus*, Bezeichnung dreier Füllungen des Bechers, welche beim Soma-Opfer geschöpft werden, Çat. Br. 4, 5, 4, 2. fgg. KÂTJ. Çr. 12, 3, 2. 5, 2, 4. 13, 2, 11. 14. 14, 1, 26. **अतिग्राह्यवत्** adv. KÂTJ. Çr. 14, 2, 2. 22, 5, 13. **अतिग्राह्यवत्** adj. KARKA zu 22, 7, 10.

अतिग्र (von कृन् mit अति) adj. vollständig vernichtend, davon f. ँघ्री, vielleicht mit Ergänzung von अवस्था, ein alles Unangenehme vergessen machender Zustand: अतिग्रहीमानन्दस्य गत्वा Bṛh. Âr. Up. 2, 1, 19.

अतिग्रह्य (von कृन् mit अति) adj. überwältigend (?): वृषा भूयान्मतिग्रह्यः AV. 11, 4, 16.

अतिग्रमू (अति + ग्रमू) adj. Declination Vop. 3, 65.

अतिग्र (अति + ग्र) 1) adj. sehr beweglich, sehr wandelbar. — 2) f. ०रा N. eines kleinen Baumes, *Hibiscus mutabilis*, dessen Blüten am Morgen weiss, um Mittag blassroth, am Abend dunkelroth sind, AK. 2, 4, 5, 11. RĀGÂN. im ÇKDr.

अतिग्रण (अति + ग्रण) n. zu häufige Ausübung (z. B. des Beischlafs) Suçr. 2, 397, 9.

अतिचापल्य (अति + चापल्य) n. ausserordentliche Beweglichkeit (मत्कुणस्य) PĀNĀT. 62, 12.

अतिचार (von चर् with अति) m. 1) schnelles Gehen; der beschleunigte Lauf eines Planeten (कुर्वादिपञ्चग्रहाणां राशिभागे कालासमाप्ति राश्यन्तरगमनम्). — 2) das Ueberholen (अतिक्रम्य गमनम्) ÇKDr.

अतिचारिन् (von चर् with अति) adj. P. 3, 2, 142.

अतिच्छत्र (अति + छत्र) 1) m. a) = भूतृणा RĀGÂN. im ÇKDr. — b) N. einer Wasserpflanze RATNAM. im ÇKDr. — c) Pilz (कुत्रा) AK. 2, 4, 5, 32. — 2) f. ०त्रा a) N. einer Schirmpflanze, *Anethum Sowa* (शताक्षी), Roxb., deren Same als Gewürz und medicinisch gebraucht wird. Nach Andern der gemeine Anis, *Pimpinella Anisum*, Lin., der in Indien nicht heimisch zu sein scheint. AK. 2, 4, 5, 17. RATNAM. im ÇKDr. Suçr. 1, 71, 16. 2, 170, 2; vgl. कुत्रा, सितच्छत्रा. — b) N. einer anderen Pflanze, *Barleria longifolia*, Lin. *Asteracantha* L., Nees WILS.

अतिच्छत्रक (von अतिच्छत्र) 1) m. a) = भूतृणा RĀGÂN. im ÇKDr. — b) = कुत्रवत् RATNAM. im ÇKDr. — 2) f. ०का = अतिच्छत्रा a. Suçr. 2, 171, 12. 173, 7.

1. **अतिच्छन्दस्** (अति + छन्दस् Verlangen) adj. der die Begierde überwunden hat Bṛh. Âr. Up. 4, 3, 21.

2. **अतिच्छन्दस्** (अति + छन्दस् Metrum) f. 1) so heissen zwei Reihen (वर्ग) von Versmaassen, von welchen die erste अतिव्रगती, शक्वरी, अतिशक्वरी, अष्टि, अत्यष्टि, धृति, अतिधृति, die zweite कृति, प्रकृति, आकृति, विकृति, संकृति, अभिकृति, उत्कृति in sich begreift, RV. PĀT. 16, 53. प्राजापत्या वतिच्छन्दः 17, 7. VS. 21, 22, 28, 34. 45. **अतिच्छन्दस्** शंसति

छन्दसां वै यो रसो ऽत्यन्तरत्सो ऽतिच्छन्दसमन्तरत् AIT. Br. 4, 3. ÇAT. Br. 3, 3, 2, 11. 4, 6, 9, 13. 5, 4, 2, 22. 13, 5, 1, 9. u. s. w. Auch n.: श्यामान्यतिच्छन्दसि KHANDAS 7. — 2) ein besonderer Backziegel bei der Anlegung des heiligen Feuers KÂTJ. Çr. 17, 12, 16. MAHIDH. zu VS. 13, 47.

अतिव्रगती (अति + व्रगती) f. ein Metrum von 32 (4 X 13) Silben: प्र-व्रमातिव्रगत्यासो (अतिच्छन्दसो) सा द्विपञ्चाशदन्तरा RV. PĀT. 16, 52. Als Beispiel wird ebend. 58. bezeichnet RV. 8, 86, 13; vgl. COLEBR. Misc. Ess. II, 160. VS. Appendix LX. LXIV.

अतिव्रन (अति + व्रन) adj. menschenleer, mit Ergänzung von देश eine menschenleere Gegend KĀND. Up. 6, 14, 1.

अतिव्र und **अतिव्रस्** (अति + व्र, व्रस्) adj. von hohem Alter (कुलम्) P. 7, 2, 101, Sch.

अतिव्रल (अति + व्रल) adj. f. आ mit vielem Wasser versehen R. 4, 44, 64, 1. **अतिव्र** (अति + व्र) m. ausserordentliche Geschwindigkeit PĀNĀT. II, 86. Vid. 24.

2. **अतिव्र** (wie eben) adj. mit ausserordentlicher Geschwindigkeit gehend AK. 2, 8, 2, 41. H. 494.

अतिव्राग (अति + व्राग) 1) adj. ausserordentlich wachsam. — 2) m. der schwarze Reiher (नीलक्रौञ्च, कालवक्र) RĀGÂN. im ÇKDr.

अतिव्रात (von व्रन् mit अति) adj. mit Vorzügen (im Vergleich mit den Eltern) geboren (Gegens. अव्रात) PĀNĀT. I, 441. 442.

अतिव्रीर्व (अति + व्रीर्व) adj. überaus lebenskräftig: अमर्षिर्वामृतौ अव्रितिव्रीर्वः AV. 8, 2, 26.

अतिडीन (अति + डीन) n. der schnelle Flug der Vögel MBu. im ÇKDr.

अतिद्वारम् (von अतिद्वार, compar. von अति) 1) adv. a) stärker, heftiger, besser: अतिद्वारं क्व वै म इतरस्मादग्नेस्तपति ÇAT. Br. 4, 4, 3, 1. — b) überaus, in hohem Grade: — मुहुःसहः RAGH. 3, 37. — डुष्करम् AMAR. 41. — कात्तिमालप्स्यते MEGH. 15. — 2) praep. über (dem Range nach), mit dem acc.: तस्माद्वा एते देवा अतिद्वारमिवान्यान्देवान् KENOP. 27.

अतिद्वारिन् (von तर् [तृ] mit अति) adj. übersetzend: इरावत्यतिद्वारिणी (sc. नौ) AIT. Br. 7, 13.

अतिद्वार्य (von तर् [तृ] mit अति) adj. zu überwältigen: ये मृत्युवृक्क-शतं या नाष्टा अतिद्वार्याः AV. 8, 2, 27.

अतितीव्र (अति + तीव्र) 1) adj. überaus scharf. — 2) f. ०त्रा N. einer Pflanze (गण्डहर्वा) RĀGÂN. im ÇKDr.

अतितृष s. तर्द (तृद) mit अति.

अतितृप्ति (अति + तृप्ति) f. Uebersättigung: भुक्त्वा नातितृप्त्या JĀGÂN. 1, 114.

अतितृष्ण (अति + तृष्ण) adj. von heftigem Durst gequält RAGH. 2, 69.

अतितृष्णा (wie eben) f. 1) zu grosser Durst. — 2) Habgier PĀNĀT. II, 77.

अतित्यद् (अति + त्यद्) adj. = त्यदतिक्रातः P. 7, 2, 102, Sch.

अतिवम् (अति + वम्) adj. = वामतिक्रातः P. 7, 2, 97, Sch.

अतिथि (von 1. अत्; vgl. अतिथिन् Nir. 4, 5. Up. 4, 2. 1) Gast (m. AK. 2, 7, 33. H. 499. an. 3, 317. m. f. TRIK. 2, 7, 9. m. f. n. MED. th. 14.) ÇAT. Br. 3, 4, 4, 2. fgg. KĀTHOP. 1, 7. M. 3, 72. 80. 94. 102. u. s. w. PĀNĀT. IV, 2—5. HIT. I, 56. Im Veda häufig von Agni, dem Gaste der Sterblichen: प्रशंसमानो अतिथिर्न मित्रियो ऽग्नी रथो न वेद्यः RV. 8, 19, 8. 3, 2, 2. 6, 7, 1. 8, 8, 4. VS. 5, 1. 12, 30. AV. 10, 7, 4. 6. u. s. w. अतित्यं